

САВЕЗ РАЧУНОВОЂА И РЕВИЗОРА СРБИЈЕ

Serbian Association of Accountants and Auditors

СУГЕСТИЈЕ И ЗАПАЖАЊА У ВЕЗИ СА РАДНОМ ВЕРЗИЈОМ ПРАВИЛНИКА О ОБЛИКУ, САДРЖИНИ И НАЧИНУ ВОЂЕЊА ЕВИДЕНЦИЈА О ПДВ И О ОБЛИКУ И САДРЖИНИ ПРЕГЛЕДА ОБРАЧУНА ПДВ

Радна верзија *Правилника о облику, садржини и начину вођења евиденција о ПДВ и о облику и садржини прегледа обрачуна ПДВ* представља неодговарајуће решење за примену члана 46. Закона о порезу на додату вредност. Наведена тврдња аргументована је разлозима назначеним у наставку текста.

1. Иако је извршено одређено редуковање поља која захтевају унос података у преглед обрачуна ПДВ (са 280 на 233 поља) у односу на верзију истог правилника објављену у 2016. години ("Сл. гласник", бр. 80/16 и 109/16) овај образац је и даље неоправдано предимензиониран. Нажалост, та предимензионираност му не даје истовремено и виши ниво квалитета, већ напротив, умањује га.

Неоправдану предимензионираност предложеног прегледа обрачуна ПДВ доказује и чињеница да код земаља ЕУ преглед обрачуна ПДВ, који је обично дат у оквиру пореске пријаве ПДВ, има значајно мањи обим, у просеку 36 поља (на пример, Немачка има пријаву са 45 поља, Француска 43, Холандија 26, Ирска 6, Мађарска 99, Луксембург 89, Аустрија 54, Белгија 34, Бугарска 30). Када се број захтеваних поља у предложеном ПОПДВ обрасцу увећа за 17 поља пореске пријаве ППДВ, онда се добије укупно 250 захтеваних поља, што је 6,4 пута више података у односу на европски просек. Чињеница је такође, да је предложени правилник непримерено обиман (има 23 стране), садржи 49 чланова, док сам *Закон о порезу на додату вредност* има 68 чланова, а да истовремено та обимност не упућује на повећање обима података који су од значаја за пореску контролу и утврђивање пореских чињеница у поступку контроле измиривања пореских обавеза. На пример, у чл. 2. став 3. тачка 11. стоји да је обвезник дужан да води евиденцију о "другим подацима од значаја за правилно обрачунавање и плаћање ПДВ", потпуно је недефинисано који су то подаци.

Сам наслов правилника не одговара његовој садржини, јер њиме се прописује само садржина евиденције прегледа обрачуна ПДВ, а не и облик и начин вођења евиденције ПДВ.

International
Federation of
Accountants

ACCOUNTANCY
EUROPE.

International
Accounting
Standards
Board

Fédération des
Experts Comptables
Méditerranéens

South-East
Europe Federation
of Professional
Accountants

-
- Ген. секретар 3239-444 • Секретаријат 3344-447, 3345-001 • Едукација 3344-404 • Чланство 3343-215 •
 - Уредништво 3241-948 • Саветници 3233-076, 3344-543 • Претплата и продаја 3233-088, 3238-611 •
 - Рачуноводство 3344-405 • Телефакс 3231-220, 3345-527 • www.srs.rs • E-mail: info@srs.rs •
 - Текући рачуни • 145-4955-48 • 355-1007841-95 • 170-30005006000-83 •
 - Београд, Његошева 19 • п.ф. 403 • ПИБ 100299567 • Мат. бр. 07000464 • Шифра делат. 9412

2. Питање је којој сврси су намењене информације захтеване предложеним обрасцем ПОПДВ, јер њихова рашчлањеност често подсећа на друге евиденције захтеване *Законом о порезу на додату вредност*, или на изводе из закључног листа, па се разумно намеће питање оправданости овог дуплирања. Нејасно је код одређених делова ПОПДВ обрасца зашто је вршено толико рашчлањавање, на пример: табелама 2 и 3 овог обрасца захтева се попуњавање шест, односно осам поља (што истовремено повлачи и обавезу обезбеђивања аналитичке евиденције по тим основама) за промет за који је прописано пореско ослобођење са правом и без права на одбитак претходног ПДВ. Сматрамо да је за наведене основе довољно само по једно поље о укупном промету и по једно поље за примљене авансе. Део 10. обрасца ПОПДВ који се односи на набавку добара и услуга осим набавке од пољопривредника, упркос томе што је неоправдано преобиман, садржи 93 поља, не пружа упућујуће и прецизне информације о томе који се подаци у њих уносе. У погледу прецизности захтева, слична ситуација је и код дела 11 обрасца ПОПДВ.

Упркос превеликој разуђености обрасца ПОПДВ, подаци о промету са АП Косово и Метохија су обједињени са подацима о промету оствареним са иностранством, што је у супротности са општим државним ставом у погледу статуса АП Косово и Метохија.

Затим, питање је да ли је неопходно да наведени образац садржи податке који немају директан утицај на ПДВ обавезу (Табела 14) наведеног обрасца. Такође је питање да ли су потребне додатне евиденције везане за увоз, када су ти подаци пореском органу доступни у електронској форми од стране царинских органа. Исто тако, нејасна је сврха захтева исказаног у последњем ставу члана 2. Нацрта правилника, који се односи на додатне евиденције промета евидентираног путем фискалне касе, за који није издат фискални рачун, када су подаци о том промету пореском органу доступни путем терминала за даљинско читавање дневних извештаја промета.

У смислу рационализације евиденција о ПДВ, поред осталог, постоји и дилема да ли садржај поља из обрасца ПППДВ треба понављати у обрасцу ПОПДВ. Такође, постоји дилема да ли су потребни истовремено образац ПППДВ и ПОПДВ или они могу да буду обједињени (обједињавање би било могуће тек након измене *Закона о порезу на додату вредност*, (превасходно чл. 46. и чланова у којима се јавља пореска пријава: 37- 45. и 47-51а).

3. Предложени образац ПОПДВ, као и образац прописан у 2016. години не доприноси сузбијању сиве економије, не доприноси унапређењу одговорности за издавање фискалних рачуна у малопродаји, нити има додирних тачака са лицима која врше нелегалан промет. У вези са овом чињеницом професионална јавност је већ извршила указивање по доношењу претходне верзије правилника. Основна подршка борби против сиве економије је унапређење финансијског извештавања, враћање поверења у финансијске извештаје и континуирани рад на развоју културе финансијског извештавања и одговорног приступа рачуноводственим евиденцијама. Директно са овим повезана су питања која

нису решена актуелним *Законом о рачуноводству*, а то су: ко може да води пословне књиге, да ли лица која воде пословне књиге примењују рачуноводствену етику, да ли постоје, какве су и да ли се примењују санкције за лажно приказивање података у финансијским извештајима? Решавањем наведених питања, као и едукацијом запослених у надлежном пореском органу, ствара се основ за унапређење пореске дисциплине обвезника и за квалитетну пореску контролу, односно за сузбијање сиве економије.

4. Трошкови који би били последица примене предложеног правилника су значајни, они се односе како на прилагођавање софтвера обвезника ПДВ на почетку примене правилника, тако и на трошкове рада лица која попуњавају пореске пријаве који трајно остају и прате у континуитету попуњавање предимензионираног обрасца ПОПДВ. Подсећамо да је приликом образлагања одредби чл. 46 *Закона о порезу на додату вредност* наглашено да примена овог члана неће имати за последицу никакве трошкове.

5. У вези са предлогом правилника који сматрамо неоправдано обимним, као и образац ПОПДВ који он прописује, и у контексту претходно изнетог, сматрамо упутним и указивање на чл. 44. *Закона о пореском поступку и пореској администрацији* према којем порески обвезник и трећа лица имају обавезу да у поступку контроле надлежном пореском органу обезбеде захтевану документацију, односно податке ради утврђивања чињеничног стања. Према томе, ако се у одређеним случајевима и јави потреба за додатним подацима, порески обвезник је дужан да их прибави, зашто онда унапред кажњавати све пореске обвезнике захтевом да попуњавају преобиман образац ПОПДВ, кад у ретким случајевима, када пракса укаже на то, порески орган може у кратком року да располаже тим подацима.

6. Након претходно наведеног намеће се закључак да обим података захтеван образцем ПОПДВ, увећан за више од 6 пута у односу на европски просек, поред тога што ће бити оптерећење обвезницима ПДВ, такође ће бити оптерећење и успорити рад запослених у надлежном пореском органу приликом вршења контроле. Од овако креираног предимензионираног обрасца ПОПДВ извесно је да би имале корист једино консултантске куће које су и по доношењу правилника из 2016. године имале велике приходе од одржних семинара уз висок износ котизације.

Имајући у виду сложеност евиденција о ПДВ, број обвезника ПДВ у Србији, трошкове измена евиденција о ПДВ, затим трошкове контроле измиривања обавеза за ПДВ, потребу сузбијања сиве економије, као и тренутни статус Републике Србије у поступку придруживања ЕУ, Савез рачуновођа и ревизора Србије је става да се садржај наведеног правилника не може парцијално поправљати. У том смислу Савез РР Србије предлаже да се формира радна група за доношење новог *Правилника о облику, садржини и начину вођења евиденција о ПДВ и о облику и садржини прегледа обрачуна ПДВ* усклађеног са актуелном праксом земаља ЕУ, коју би чинила компетентна лица професионално усмерена на област ПДВ, како са аспекта примене Закона, тако и

са аспекта контроле његове примене, као и представници професионалних асоцијација сагласно Закључку Владе РС и Смерницама за укључивање организација цивилног друштва у процес доношења прописа ("Сл. гласник РС", бр. 90/14). Савез РР Србије изражава спремност да узме активно учешће у тој групи и да, ако треба, сачини предлог обрасца који би могао бити полазни материјал за рад на његовом коначном усвајању. Такође, наглашавамо да су основни предуслови сузбијања сиве економије и унапређења пословног амбијента уређен систем финансијског извештавања, решавање питања назначених у тачки 3, едукација лица која врше евиденције о ПДВ-рачуновођа за шта се Савез РР Србије залаже више од шест деценија, као и едукација запослених у надлежном пореском органу у смислу коришћења рачуноводствених информација у поступку контроле.

У Београду, 06.07.2017.

за Професионално - стручни тим
Савеза рачуновођа и ревизора Србије

др Рада Стојановић